

УДК 655.3.06(477)"2011"

Анатолій Мураховський,
перший заступник голови
Державного комітету телебачення
і радіомовлення України

Світлана Буряк,
завідувач відділу статистичного
моніторингу та аналізу друку
Книжкової палати України

Аналітичний огляд випуску друкованої продукції в 2011 році

Проаналізовано стан українського книговидання за 2011 рік за асортиментом видавничої продукції, її мовною та територіальною ознаками. Наведено статистичні дані щодо випуску книг і брошур провідними вітчизняними видавництвами різної форми власності, у тому числі сфери управління Держкомтелерадіо України.

Ключові слова: асортимент видавничої продукції, кількісні показники, аналіз випуску видань, видавництва, видавничі організації, книговидання.

У 2011 році в Книжкову палату України надійшло й зареєстровано 22 826 назв книг і брошур загальним тиражем 46 565,7 тис. пр., що у порівнянні з даними 2010 року становить: за назвами — 101,2%, за тиражами — 103,3%. За результатами 2011 року на одного жителя в Україні припадає 1,02 книги. Авторефератів дисертацій видано 7920 друк. од. тиражем 807,5 тис. пр. Їхній випуск за кількістю назв збільшився на 592 друк. од., або на 8,1%, тиражі зросли на 56,9 тис. пр., або на 7,6%. Авторефератів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук надійшло 934 друк. од. тиражем 98,8 тис. пр., що становить 11,8% загальної кількості назв і 12,2% загального тиражу цього асортименту друкованої продукції, кандидата наук — 6986 друк. од. (88,2%) тиражем 708,7 тис. пр. (87,8%).

Образотворчих видань випущено 1020 друк. од. тиражем 2864,5 тис. пр., у порівнянні з 2010 роком кількість видань збільшилась на 85 друк. од., тираж зменшився на 564,2 тис. пр. Різноманіттям відзначився випуск книжкових образотворчих видань. Їхня кількість становить 937 друк. од. тиражем 2618,6 тис. пр., або 91,9% загальної кількості назв і 91,4% загального тиражу. У порівнянні з 2010 роком кількість книжкових образотворчих видань зросла на 124 назви, або на 15,3%, тиражі — на 87,3 тис. пр., або на 3,4%; аркушевих обра-

зотворчих видань випущено 83 назви тиражем 245,9 тис. пр., що становить 8,1% загальної кількості назв і 8,6% загального тиражу. Порівняно з 2010 роком кількість назв зменшилась на 39 назв (32%), тиражі — на 651,5 тис. пр. (72,6%).

Нотних видань надійшло в Книжкову палату України 273 друк. од. тиражем 86,8 тис. пр. У порівнянні з 2010 роком кількість видань збільшилась на 81 друк. од. (42,2%), тиражі впали на 13,3 тис. пр. (13,3%). Домінують серед нотних видань твори вокальної музики: їхня кількість становить 145 назв тиражем 43,3 тис. пр., або 53,1% загальної кількості назв і 49,9% загального тиражу. Творів інструментальної музики надійшло 77 назв тиражем 18,9 тис. пр., відповідно 28,2% і 21,8%.

Картографічних видань у 2011 році випущено 220 друк. од. тиражем 1093,2 тис. пр., порівняно з 2010 роком за назвами їхня кількість зменшилась на 71 друк. од. (24,4%), тиражі — на 396,8 тис. пр. (26,6%).

Загальні дані про випуск неперіодичних видань у 2011 році та книг і брошур у роки незалежності (1991—2011) показано в табл. 1, 2.

За одинадцять років нового тисячоліття більше ніж удвічі збільшилась кількість назв, проте загальний і середній тиражі не досягли рівня 2001 року (див. діагр. 1, 2, 3).

Таблиця 1

Загальні дані про випуск неперіодичних видань

Види видань	2010		2011			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до 2010 року	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2010 року
Книги і брошури	22 557	45 058,3	22 826	101,2	46 565,7	103,3
Автореферати дисертацій	7 328	750,6	7 920	108,1	807,5	107,6
Образотворчі видання	935	3 428,7	1 020	109,1	2 864,5	83,5
Картографічні видання	291	1 490,0	220	75,6	1 093,2	73,4
Нотні видання	192	100,1	273	142,2	86,8	86,7

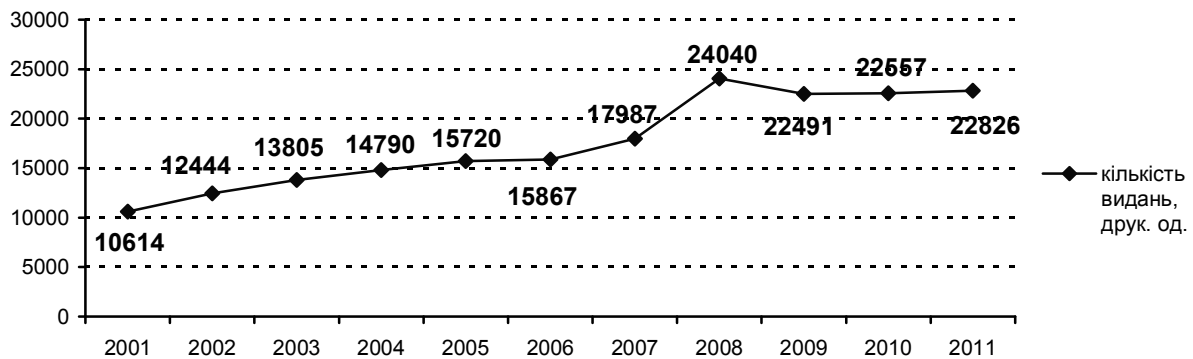
Таблиця 2

Випуск книг і брошур в Україні (1991—2011)

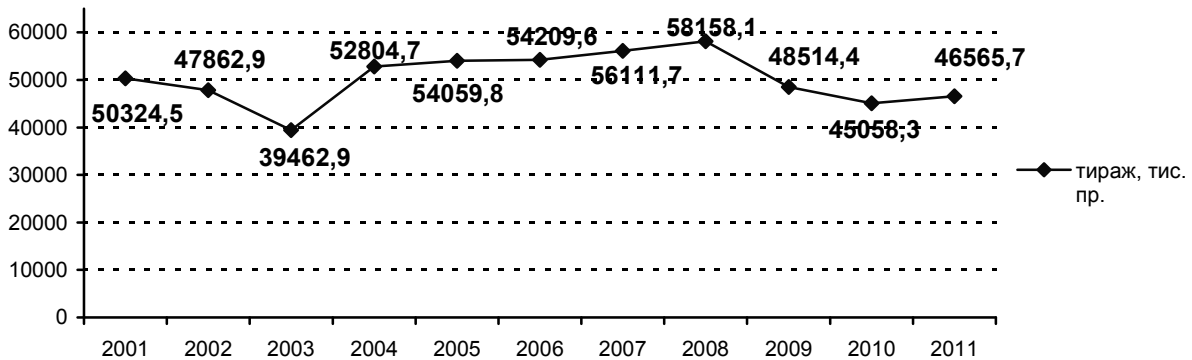
Рік видання	Кількість книг і брошур, друк. од.	Річний тираж, тис. пр.	Друковані аркуші-відбитки, тис.	Середній тираж одного видання, тис. пр.	Кількість книг і брошур на одного жителя в Україні, пр.
1991	5 855	136 415,9	1 546 053,0	23,3	2,6
1992	4 410	128 470,7	1 632 325,0	29,1	2,5
1993	5 002	87 567,0	1 301 266,0	17,6	1,7
1994	4 752	52 161,0	784 643,0	10,9	1,0

Продовження таблиці 2

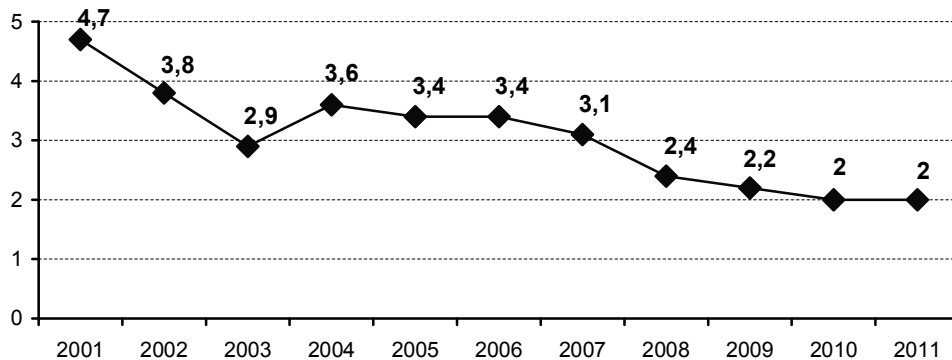
1995	6 109	68 156,0	1 036 400,0	11,2	1,3
1996	6 074	51 777,1	800 853,9	8,5	1,0
1997	7 004	55 841,3	782 807,4	7,9	1,1
1998	7 065	44 150,0	594 339,1	6,2	0,9
1999	6 282	21 985,6	270 120,8	3,5	0,4
2000	7 749	43 562,9	754 082,7	5,6	0,9
2001	10 614	50 324,5	1 054 363,5	4,7	1,0
2002	12 444	47 862,9	1 051 852,1	3,8	1,0
2003	13 805	39 462,9	613 062,6	2,9	0,8
2004	14 790	52 804,7	780 210,5	3,6	1,1
2005	15 720	54 059,8	1 274 562,2	3,4	1,15
2006	15 867	54 209,6	931 320,8	3,4	1,16
2007	17 987	56 111,7	878 025,8	3,1	1,21
2008	24 040	58 158,1	961 957,4	2,4	1,26
2009	22 491	48 514,4	798 130,6	2,2	1,05
2010	22 557	45 058,3	721 613,0	2,0	0,98
2011	22 826	46 565,7	849 119,9	2,0	1,02

Діагр. 1. Кількісні показники книговидання в Україні у 2001—2011 роках (кількість видань, друк. од.)

Діагр. 2. Кількісні показники книговидання в Україні у 2001—2011 роках (тираж, тис. пр.)

Діагр. 3. Середній тираж книг і брошур, випущених в Україні у 2001—2011 роках (тис. пр.)

Аналіз випуску книг і брошур (табл. 3) свідчить, що у 2011 році порівняно з 2010 спостерігається збільшення загального випуску видань за назвами і за тиражами: книг на 482 друк. од. (2,4%), їхня кількість становить 90,4% загальної кількості назв, тиражі зросли на 2646,4 тис. пр. (6,5%), тобто 92,9% загального тиражу, а от брошур знизився: менше на 213 друк. од. (8,8%), що становить 9,6% загальної кількості назв, за тиражами — на 1139 друк. од. (25,7%) — 7,1% загального тиражу; видань у палітурці надійшло за назвами більше на 250 друк. од. (3,2%), тобто 35,3% загальної кількості назв, тиражі впали на 4267,1 тис. пр. (17,1%) і становлять 44,4% загального тиражу; видань в обкладинці випущено більше на 19 друк. од. (0,1%) — 64,7% загальної кількості назв, тиражі збільшилися на 5774,5 тис. пр. (28,7%) — 55,6% загального тиражу. Нових видань у порівнянні з 2010 роком випущено на 153 друк. од. (0,7%) більше, тобто 94,2% загальної кількості назв, і на 1713,1 тис. пр. за тиражами,

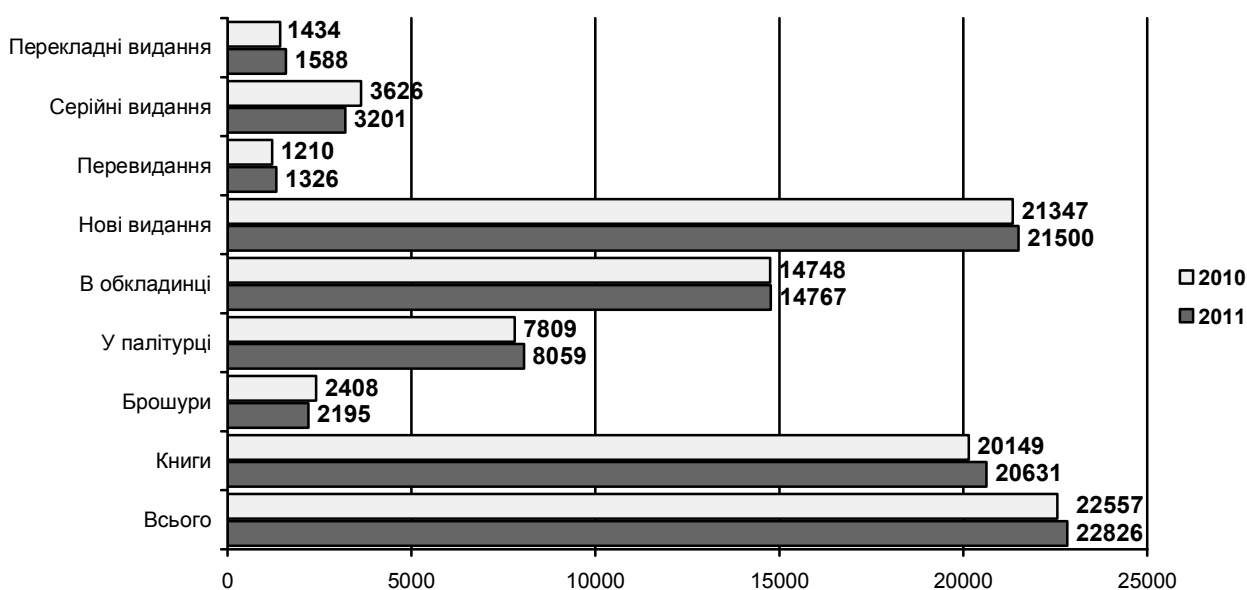
або на 4,2%, що становить 90,8% загального тиражу; перевидань більше на 116 друк. од. (9,6%) — 5,8% загальної кількості назв, тиражі зменшилися на 205,7 тис. пр. (4,6%) — 9,2% загального тиражу. Знизився випуск серійних видань за назвами на 425 друк. од. (11,7%), або 14% загальної кількості назв, а от обсяг тиражів нарощено на 139,0 тис. пр. (1,5%), що становить 20,8% загального тиражу. Перекладних видань видруковано більше на 154 друк. од. (10,7%) — 7% загальної кількості назв, за тиражами — на 931,3 тис. пр. (12,6%) — 17,9% загального тиражу. Спостерігається зниження випуску як за назвами, так і за тиражами книг і брошур з електронним додатком, відповідно на 9 друк. од., або на 16,7% (0,2% загальної кількості назв) та на 49,6 друк. од. (53,6%), що становить 0,1% загального тиражу.

Наочніші порівняльні характеристики випуску книг і брошур у 2010—2011 роках представлені на діагр. 4, 5.

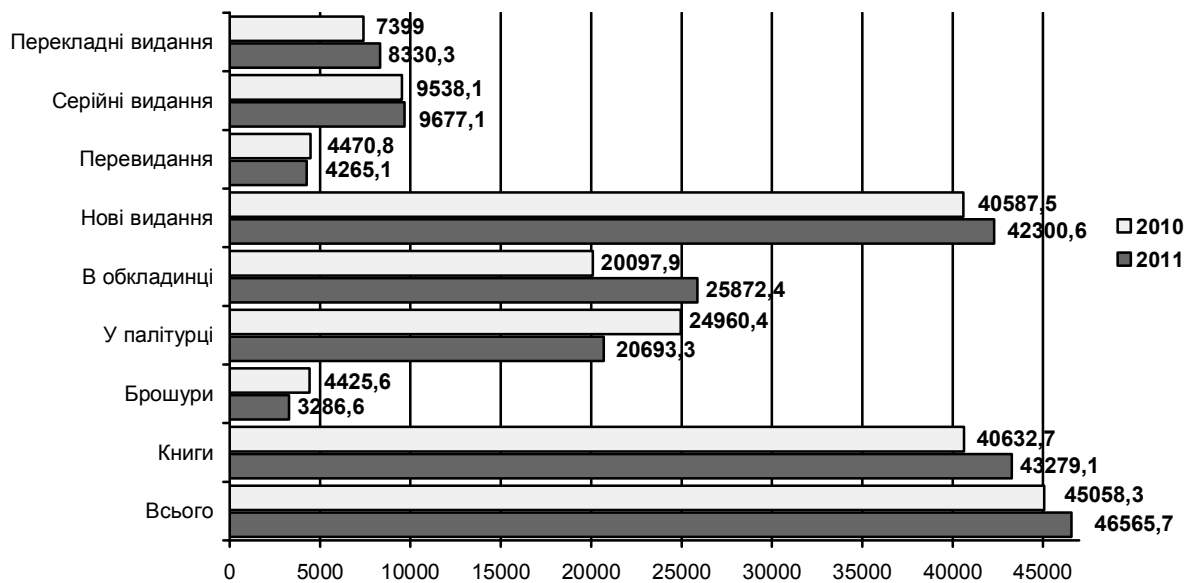
Таблиця 3

Загальна характеристика випуску книг і брошур

Види видань	2010		2011			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до 2010 року	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2010 року
Усього, у т. ч.:	22 557	45 058,3	22 826	101,2	46 565,7	103,3
<i>Книги</i>	20 149	40 632,7	20 631	102,4	43 279,1	106,5
% відношення до кількості назв, тиражу	89,3	90,2	90,4		92,9	
<i>Брошури</i>	2 408	4 425,6	2 195	91,2	3 286,6	74,3
% відношення до кількості назв, тиражу	10,7	9,8	9,6		7,1	
<i>У палітурці</i>	7 809	24 960,4	8 059	103,2	20 693,3	82,9
% відношення до кількості назв, тиражу	34,6	55,4	35,3		44,4	
<i>В обкладинці</i>	14 748	20 097,9	14 767	100,1	25 872,4	128,7
% відношення до кількості назв, тиражу	65,4	44,6	64,7		55,6	
<i>Нові видання</i>	21 347	40 587,5	21 500	100,7	42 300,6	104,2
% відношення до кількості назв, тиражу	94,6	90,1	94,2		90,8	
<i>Перевидання</i>	1 210	4 470,8	1 326	109,6	4 265,1	95,4
% відношення до кількості назв, тиражу	5,4	9,9	5,8		9,2	
<i>Серійні видання</i>	3 626	9 538,1	3 201	88,3	9 677,1	101,5
% відношення до кількості назв, тиражу	16,1	21,2	14,0		20,8	
<i>Перекладні видання</i>	1 434	7 399,0	1 588	110,7	8 330,3	112,6
% відношення до кількості назв, тиражу	6,4	16,4	7,0		17,9	
<i>Книги і брошури з електронним додатком</i>	54	92,6	45	83,3	43,0	46,4
% відношення до кількості назв, тиражу	0,2	0,2	0,2		0,1	

Діагр. 4. Порівняльна характеристика випуску книг і брошур у 2010—2011 роках (кількість видань, друк. од.)

Діагр. 5. Порівняльна характеристика випуску книг і брошур у 2010—2011 роках (тираж, тис. пр.)

Більше половини (58,6%) книг і брошур за тиражними групами (табл. 4) друкується тиражем до 0,5 тис. пр., у порівнянні з аналогічними даними 2010 року кількість назв зросла на 922 друк. од., або на 7,4%. Найпопулярнішими у цій групі є навчальні та методичні видання, які становлять 34% загальної кількості назв і 33,6% загального тиражу; наукові (32,5% та 33,5%); художня література (16,2% і 15,8%). Видань тиражем від 0,5 до 1,0 тис. пр. випускається 11,5% загальної кількості назв і 5,4% загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв зменшилась на 180 друк. од. (6,4%), тиражі — на 181,4 тис. пр. (6,7%). У цій групі домінують літературно-художні видання для дорослих (28,8%) та науково-популярні видання (8,8%). Видань тиражем від 1,0 до 5,0 тис. пр. випускається 18,2% загальної кількості назв книг і 25,4% загального тиражу, порівняно з 2010 роком їхня кількість зменшилась за назвами на 295 друк. од. (6,6%), за тиражами — на 1502,8 тис. пр. (11,3%); у цій групі переважають навчальні та методичні видання для вищих навчальних закладів (41%), література для дітей та юнацтва (18,8%) і науково-популярна (7,5%). Видання тиражем від 10,0 до 50,0 тис. пр. становлять 2,8% загальної кількості назв і 29,5% загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв збільшилась на 151 друк. од. (31,1%), тиражі — на 3741,5 тис. пр. (37,5%); у цій групі домінують художня зарубіжна література (30%), шкільні підручники (28,6%), видання для дозвілля (16,8%).

Без зазначення тиражів у випускних даних і формах звітності надійшло 1364 друк. од., що становить у процентному відношенні до загальної кількості назв 6%.

Аналіз видавничої продукції за тематичними розділами (табл. 5) підтверджує, що в її загальній масі переважають книги і брошури політичної та соціально-економічної літератури — 6248 друк. од. загальним тиражем 5944,0 тис. пр. (27,4% загальної кількості назв і 12,8% загального тиражу). Порівняно з 2010 роком кількість назв збільшилась на 218 друк. од., або на 3,6%, тиражі знизилась на 1275,4 тис. пр., або на 17,7%. На другій сходинці — література з освіти та культури — 3936 друк. од. тиражем 18 147,7 тис. пр. (17,2% загальної кількості назв і 39% загального тиражу). Порівняно з 2010 роком кількість назв збільшилась на 313 друк. од.,

або на 8,6%, тиражі — на 1962,6 тис. пр., або на 12,1%. Далі — художня література — 3731 друк. од. тиражем 9228,5 тис. пр. (16,3% і 19,8%), у порівнянні з 2010 роком і кількість назв, і тиражі зросли відповідно на 79 друк. од., або на 2,2%, та на 2442,8 тис. пр., або на 36%. Технічної літератури надійшло 2535 друк. од. тиражем 4019,2 тис. пр. (11,1% і 8,6%), у порівнянні з 2010 роком кількість назв зменшилась на 170 друк. од., або на 6,3%, тиражі збільшились на 484,7 тис. пр., або на 13,7%.

В асортименті книжкового потоку за цільовим призначенням (табл. 6), як і раніше, переважають книги соціально значущих видань. Як за назвами, так і за тиражами лідирують видання навчальної та методичної літератури (7998 друк. од. тиражем 19 764,9 тис. пр.), що у процентному відношенні до загальної кількості назв становить 35% і 42,4% загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв збільшилась на 396 друк. од., або на 5,2%, тиражі — на 1798,3 тис. пр., або на 10%. Наукові видання займають другу позицію за кількістю назв (4832 друк. од.), проте їхні тиражі значно нижчі (1678,3 тис. пр.), що становить 21,2% і 3,6%, порівняно з 2010 роком кількість назв збільшилась на 167 друк. од. (3,6%), а тиражі знизилась на 302,8 тис. пр. (15,3%); літературно-художніх видань надруковано 3731 друк. од. загальним тиражем 9228,5 тис. пр., що становить у процентному відношенні до загальної кількості назв 16,3% і 19,8% загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв зросла на 79 друк. од. (2,2%), тиражі — на 2442,8 тис. пр. (36,0%). Науково-популярних видань (для дорослих) надруковано 1327 друк. од. тиражем 2878,4 тис. пр. (5,8% і 6,2%), порівняно з 2010 роком спостерігається зменшення за назвами на 186 друк. од. (12,3%) і за тиражами на 848,6 тис. пр. (22,8%); видань для дітей та юнацтва надруковано 1282 друк. од. тиражем 3634,3 тис. пр. (5,6% і 7,8%), порівняно з 2010 роком кількість назв зменшилась на 99 друк. од. (7,2%), тиражі — на 1136,3 тис. пр. (23,8%).

На діагр. 6, 7 наочно представлено кількість назв і тиражі книг і брошур за цільовим призначенням у процентному відношенні до загальної кількості назв та до загального тиражу.

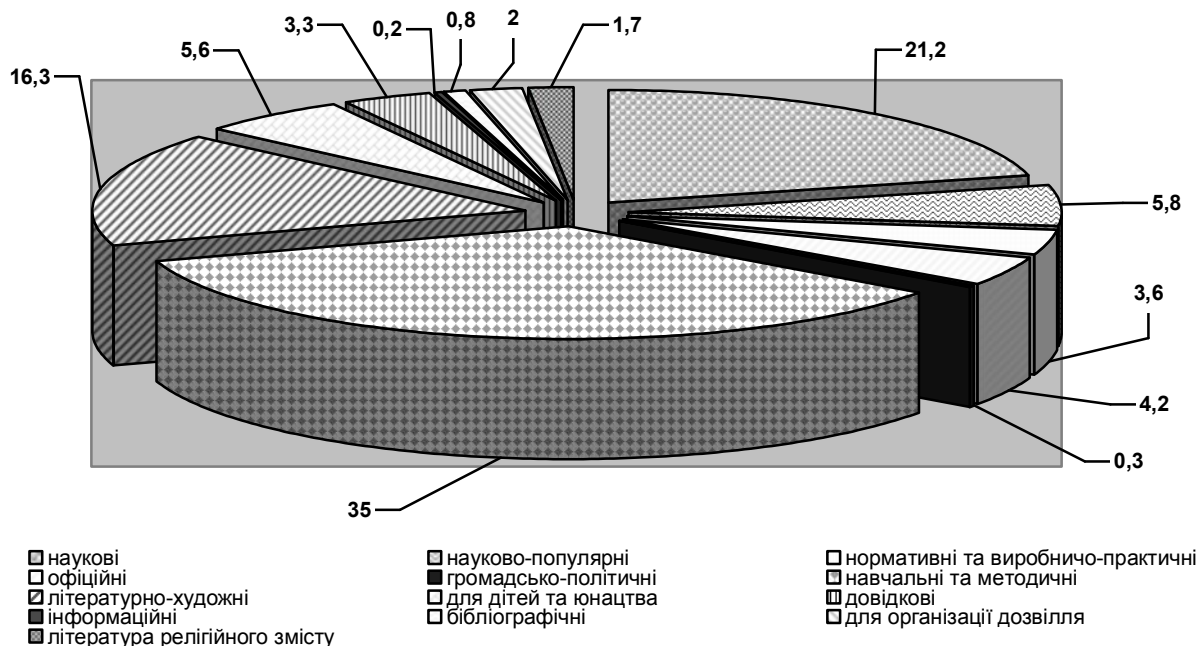
Розподіл випуску книг і брошур за тиражними групами

Тиражна група	2010		2011			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до 2010 року	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2010 року
Усього	22 557	45 058,3	22 826	101,2	46 565,7	103,3
до 0,5 тис. пр.	12 448	3 436,0	13 370	107,4	3 676,3	107,0
до 1,0 тис. пр.	2 802	2 692,4	2 622	93,6	2 511,0	93,3
до 5,0 тис. пр.	4 460	13 328,8	4 165	93,4	11 826,0	88,7
до 10,0 тис. пр.	864	7 395,3	578	66,9	5 093,2	68,9
до 50,0 тис. пр.	486	9 975,2	637	131,1	13 716,7	137,5
до 100,0 тис. пр.	66	5 075,0	60	90,9	4 288,4	84,5
більше 100,0 тис. пр.	23	3 155,6	30	130,4	5 454,1	172,8
без зазначення тиражів	1 558	—	1 364	87,5	—	—

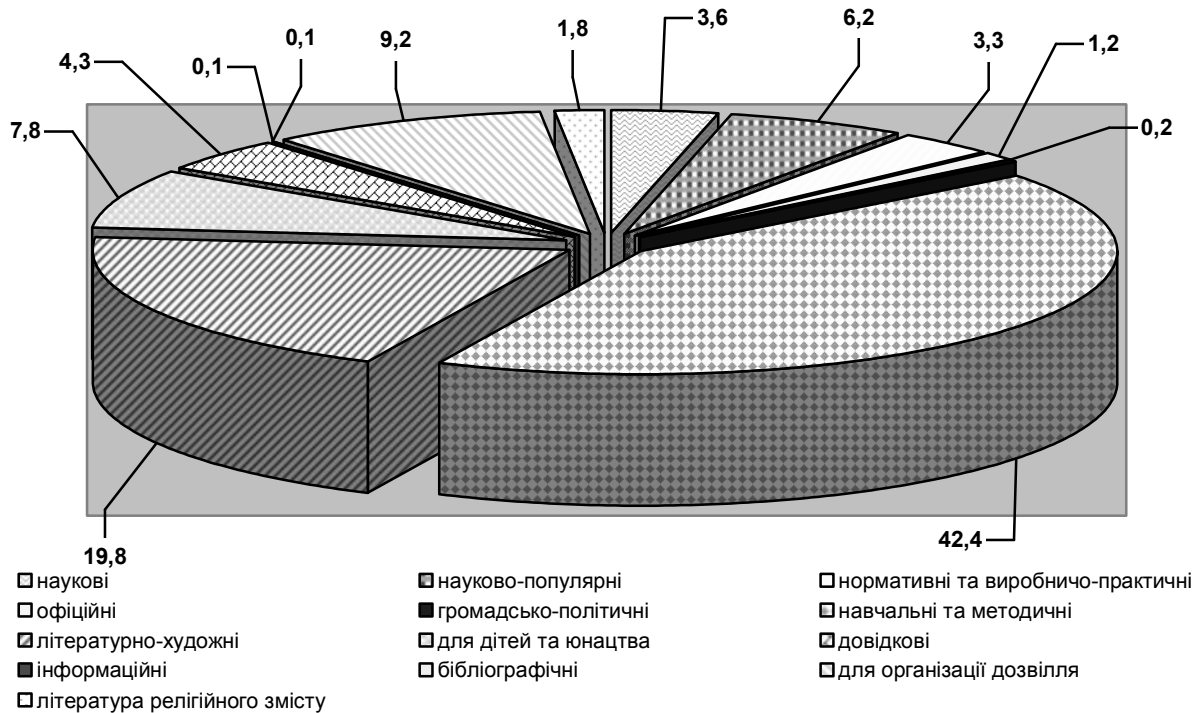
Таблиця 5

Випуск книг і брошур за укрупненими тематичними розділами

Тематичні розділи	2010		2011			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до 2010 року	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2010 року
Усього:	22 557	45 058,3	22 826	101,2	46 565,7	103,3
Політична і соціально-економічна література	6 030	7 219,4	6 248	103,6	5 944,0	82,3
Природничо-наукова література	1 621	984,0	1 700	104,9	822,5	83,6
Технічна література	2 705	3 534,5	2 535	93,7	4 019,2	113,7
Сільськогосподарська література	479	928,7	576	120,3	724,9	78,1
Медицина. Охорона здоров'я	1 097	2 613,0	880	80,2	1 561,7	59,8
Фізична культура і спорт	141	240,9	106	75,2	75,7	31,4
Література з освіти та культури	3 623	16 185,1	3 936	108,6	18 147,7	112,1
Друк у цілому. Книгознавство. Преса. Поліграфія	442	314,7	351	79,4	365,6	116,2
Мистецтво. Мистецтвознавство	215	230,5	291	135,3	644,4	279,6
Література з філологічних наук	1 131	1 045,6	1 152	101,9	1 036,0	99,1
Художня література. Фольклор	3 652	6 785,7	3 731	102,2	9 228,5	136,0
Література для дітей	1 381	4 770,6	1 282	92,8	3 634,3	76,2
Література універсального змісту	40	205,6	38	95,0	361,2	175,7

Діагр. 6. Випуск книг і брошур за цільовим призначенням у 2011 році (процентне відношення до загальної кількості назв)

Діагр. 7. Випуск книг і брошур за цільовим призначенням у 2011 році
(процентне відношення до загального тиражу)

Минулого року 65,5% загальної кількості назв (14 962 друк. од.) і 50,5% загального тиражу (23 509,9 тис. пр.) книг і брошур випущено українською мовою. Кількість назв порівняно з 2010 роком збільшилась на 110 друк. од. (0,7%), тиражі зменшились на 1194,5 тис. пр. (4,8%). Мовами національних меншин книг і брошур видрукувано 5704 друк. од. тиражем 19 406,2 тис. пр., тобто 25% загальної кількості назв і 41,7% загального тиражу. Порівняно з 2010 роком кількість назв зменшилась на 40 друк. од., або на 0,7%, а тиражі, навпаки, збільшились на 1125,6 тис. пр., або на 6,2%; російською мовою видано 5420 друк. од. тиражем 19 072,5 тис. пр., що становить 23,7% і 41% загальної кількості назв і загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв зменшилась на 134 друк. од. (2,4%), тиражі зросли на 1099,7 тис. пр. (6,1%). Серед книг і брошур, виданих іноземними мовами (табл. 7), найбільше випущених англійською — 459 друк. од. тиражем 1123,8 тис. пр. (2% і 2,4%) (у порівнянні з 2010 роком кількість назв збільшилась на 2 друк. од., або на

0,4%, тиражі — на 429,6 тис. пр., або на 61,9%) та німецькою — 126 друк. од. тиражем 211,2 тис. пр., (у порівнянні з 2010 роком кількість назв збільшилась на 51 друк. од., 68%, тиражі — на 107,9 тис. пр., або 104,5%.

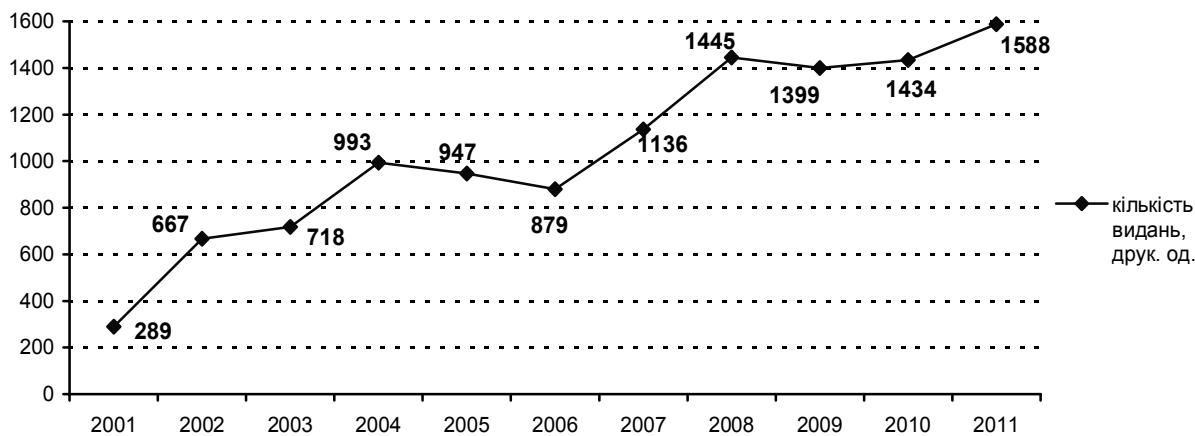
На особливу увагу заслуговують перекладні видання (див. діагр. 8, 9). У порівнянні з 2010 роком спостерігається збільшення видань за назвами на 154 друк. од., або на 10,7%, і за тиражами — на 931,3 тис. пр., або на 12,6%. Із загальної кількості зазначених видань 558 друк. од. — переклади з англійської мови тиражем 3897,7 тис. пр., 165 друк. од. — з німецької мови тиражем 756,3 тис. пр., 158 друк. од. — з французької мови тиражем 1311,4 тис. пр., 76 друк. од. — з польської мови тиражем 112,9 тис. пр., 56 друк. од. — з італійської мови тиражем 179,2 тис. пр. Видання, що перекладені з цих мов, становлять 63,8% загальної кількості назв і 75,1% загального тиражу цього видавничого репертуару, загалом книги і брошури друкувались у перекладі майже з 40 мов народів світу.

Таблиця 7

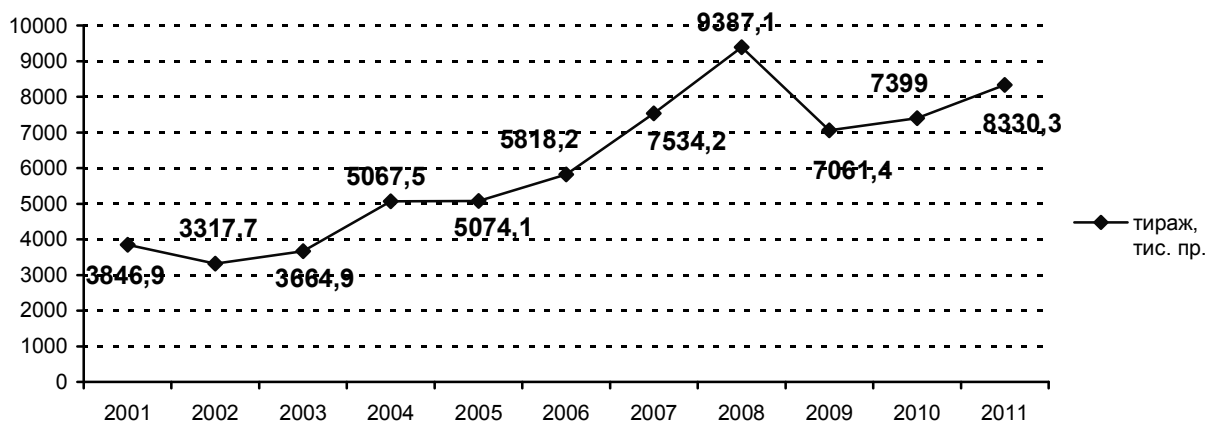
Випуск книг і брошур мовами народів світу

Мова видання	2010		2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	22 557	45 058,3	22 826	46 565,7
Українська	14 852	24 704,4	14 962	23 509,9
Англійська	457	694,2	459	1 123,8
Арабська	—	—	2	0,8
Білоруська	1	0,1	—	—
Болгарська	3	0,8	2	0,6
Гагаузька	—	—	1	1,0
Грецька	2	0,5	1	1,0
Датська	1	2,0	—	—
Іврит	1	0,1	—	—
Іспанська	8	7,2	15	17,8
Італійська	1	0,1	7	6,5
Кримськотатарська	41	52,3	49	25,5
Латинська	3	0,7	3	2,2

Молдавська	3	9,0	3	1,6
Німецька	75	103,3	126	211,2
Польська	16	4,2	25	11,7
Португальська	1	0,1	—	—
Російська	5 554	17 972,8	5 420	19 072,5
Румунська	22	94,6	15	31,6
Русинська	2	2,1	1	0,3
Старослов'янська (церковнослов'янська)	10	7,9	34	7,6
Угорська	17	35,2	43	30,3
Французька	31	70,0	49	129,9
Хорватська	1	0,8	1	0,3
Чеська	1	0,5	2	0,6
Японська	1	0,3	—	—
Шведська	—	—	1	0,1
Видання українською і російською мовами	750	416,5	760	1 294,0
Видання декількома мовами народів України	30	11,4	43	37,9
Видання декількома мовами народів світу	541	455,0	660	673,2
Українсько-російські словники	18	163,6	14	24,8
Словники мовами народів України	14	12,7	6	1,6
Словники мовами народів світу	100	235,9	122	347,4

Діагр. 8. Випуск книг і брошур, перекладених з мов народів світу, у 2001—2011 роках (кількість видань, друк. од.)

Діагр. 9. Випуск книг і брошур, перекладених з мов народів світу, у 2001—2011 роках (тираж, тис. пр.)

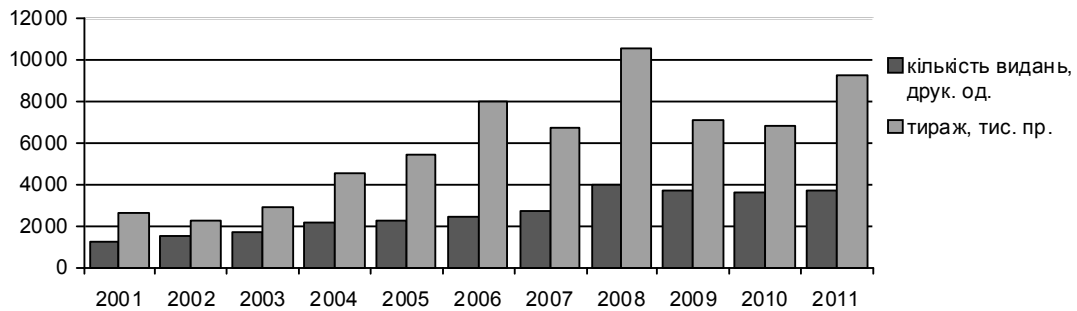
В асортименті друкованої продукції 16,3% загальної кількості видань за назвами і 19,8% загального тиражу — художня література. Українською мовою випущено 1747 друк. од., або 46,8% загальної кількості назв, тиражем 1748,9 тис. пр., або 19% загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв зменшилась на 37 друк. од. (2,1%), тиражі — на 297,3 тис. пр. (14,5%); російською

мовою — 1692 друк. од. (45,3%) тиражем 6336,8 тис. пр. (68,7%), порівняно з 2010 роком кількість видань збільшилась на 94 друк. од. (5,9%), тиражі — на 1734,6 тис. пр. (37,7%) (табл. 8).

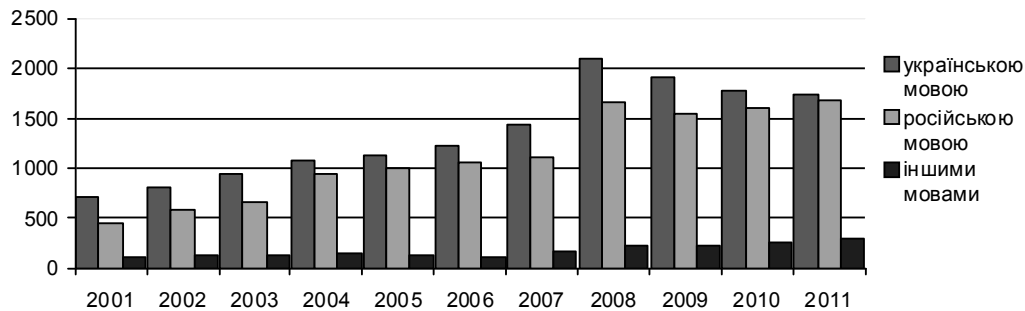
Динаміка випуску вітчизняними видавництвами художньої літератури у 2001—2011 роках представлена на діагр. 10, 11, 12.

Випуск художньої літератури мовами народів світу

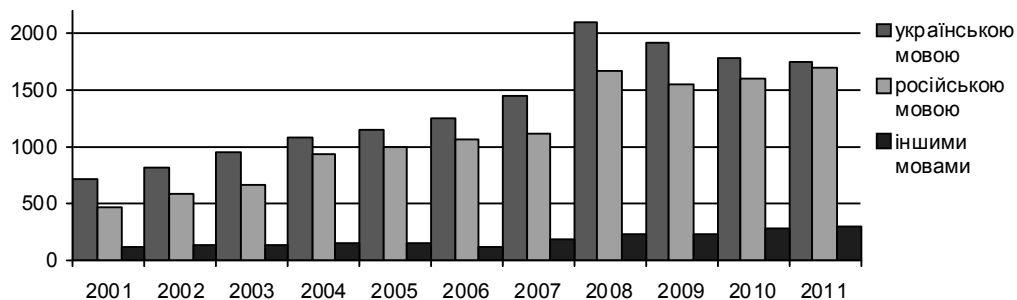
Мова видання	2010		2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	3 652	6 785,7	3 731	9 228,5
Українська	1 784	2 046,2	1 747	1 748,9
Російська	1 598	4 602,2	1 692	6 336,8
Англійська	9	3,2	11	2,5
Білоруська	1	0,1	—	—
Болгарська	1	0,5	1	0,5
Іспанська	1	0,1	—	—
Італійська	—	—	1	0,1
Кримськотатарська	16	15,8	14	5,3
Молдавська	1	0,4	—	—
Німецька	—	—	2	1,1
Польська	2	1,0	—	—
Румунська	3	2,4	2	3,0
Русинська	—	—	1	0,3
Угорська	1	0,1	6	1,3
Французька	—	—	1	0,3
Українською і російською мовами	191	94,0	199	1 082,8
Декількома мовами народів України	13	7,3	20	13,8
Декількома мовами народів світу	31	12,4	34	31,8

Діагр. 10. Випуск художньої літератури за назвами та тиражами у 2001—2011 роках

Діагр. 11. Випуск художньої літератури мовами народів світу у 2001—2011 роках (кількість назв, друк. од.)

Діагр. 12. Випуск художньої літератури мовами народів світу у 2001—2011 роках (тираж, тис. пр.)

Дитячої літератури у 2011 році (табл. 9) надруковано 1282 друк. од. тиражем 3634,3 тис. пр., що становить 5,6% загальної кількості назв і 7,8% загального тиражу. Її випуск за кількістю назв порівняно з 2010 роком зменшився на 99 друк. од., або на 7,2%, тиражі — на 1136,3 тис. пр., або на 23,8%. Середній тираж дитячої літератури у 2011 році знизився у порівнянні з попереднім, 2010 роком і становить 2,8 тис. пр. (у 2010 році — 3,5 тис. пр.). Українською мовою випущено 905 друк. од. тиражем 2320,4 тис. пр. — 70,6% загальної кількості назв і 63,8% загального тиражу, російською — 357 друк. од. тиражем 1306,1 тис. пр. — 27,8% загальної кількості назв і 35,9% загального тиражу. Іншими мовами випущено 20 друк. од. тиражем 7,8 тис. пр. (1,6% загальної кількості назв і 0,2% загального тиражу).

Видавництвами і видавничими організаціями з державною формою власності (табл. 10) випущено 7829 друк. од.

загальним тиражем 4526,9 тис. пр., що у процентному відношенні до загальної кількості назв становить 34,3% і 9,7% загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв зросла на 203 друк. од., або на 2,7%, тиражі зменшилися на 1488,0 тис. пр., або на 24,7%, у тому числі видавництвами у сфері управління Держкомтелерадіо України — 366 друк. од. (1,6%) тиражем 614,9 тис. пр. (1,3%), у порівнянні з 2010 роком кількість назв збільшилась на 33 друк. од., або на 9,9%, тиражі — на 12,4 тис. пр., або на 2,1%. Видавництва і видавничі організації з іншими формами власності випустили 14 997 друк. од. (65,7%) тиражем 42 038,8 тис. пр. (90,3%), у порівнянні з 2010 роком кількість назв збільшилась на 66 друк. од. (0,4%), тиражі — на 2995,4 тис. пр. (7,7%).

Динаміка випуску книг і брошур суб'єктами видавничої справи у 2001—2011 роках представлена на діагр. 13, 14.

Таблиця 9

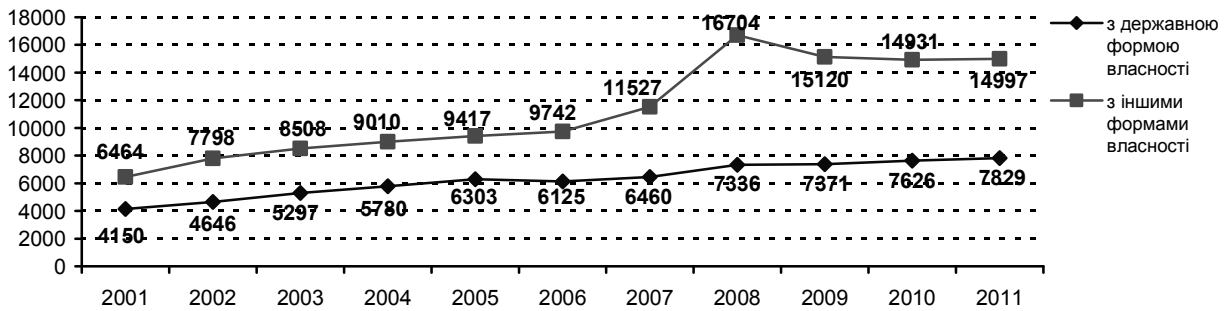
Випуск дитячої літератури мовами народів світу

Мова видання	2010		2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	1 381	4 770,6	1 282	3 634,3
Українська	1 046	1 439,2	905	2 320,4
Російська	310	3 234,3	357	1 306,1
Англійська	3	2,5	2	0,4
Датська	1	2,0	—	—
Кримськотатарська	3	7,6	3	1,5
Молдавська	1	4,3	—	—
Румунська	8	57,0	1	1,0
Угорська	1	16,0	1	0,8
Видання українською і російською мовами	6	6,2	12	3,3
Видання декількома мовами народів України	1	0,1	—	—
Декількома мовами народів світу	1	1,4	1	0,8

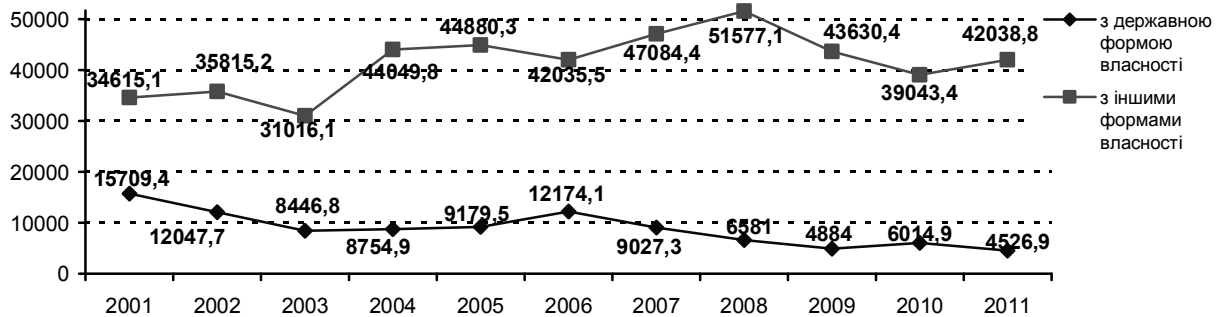
Таблиця 10

Випуск книг і брошур видавництвами та видавничими організаціями

Видавництва та видавничі організації	2010		2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	22 557	45 058,3	22 826	46 565,7
<i>1. Видавництва з державною формою власності, у т. ч.:</i>	<i>922</i>	<i>3 569,1</i>	<i>978</i>	<i>2 260,5</i>
Сфера управління Держкомтелерадіо України, у т. ч.:	333	602,5	366	614,9
Веселка	50	143,8	22	55,6
Вища школа	7	10,1	10	13,0
Дніпро	24	21,5	6	8,2
Донбас	11	9,0	70	39,0
Етнос	4	9,5	6	12,0
Здоров'я	13	26,7	5	6,5
Каменярь	35	139,0	39	185,4
Карпати	48	25,9	36	18,0
Книжкова палата України (видавничі організації)	11	2,2	18	8,6
Либідь	34	45,2	26	75,8
Маяк	1	2,0	1	2,0
Мистецтво	7	3,8	3	1,6
Музична Україна	2	2,1	2	5,0
Основа	2	5,5	—	—
Світ	39	109,4	73	118,3
Січ	17	26,3	3	5,0
Таврида	1	3,0	23	29,9
Таврія	12	3,0	6	11,3
Техніка	2	2,5	6	7,1
Україна	4	1,4	3	7,0
"Українська енциклопедія" ім. М. П. Бажана	—	—	3	4,0
Урожай	9	10,6	5	1,6
Сфера управління інших державних установ	589	2 966,6	612	1 645,6
<i>2. Видавництва з іншими формами власності</i>	<i>3 152</i>	<i>8 950,4</i>	<i>3 531</i>	<i>9 768,7</i>
<i>3. Видавничі організації з державною формою власності</i>	<i>6 704</i>	<i>2 445,8</i>	<i>6 851</i>	<i>2 266,4</i>
<i>4. Видавничі організації з іншими формами власності</i>	<i>11 779</i>	<i>30 093,0</i>	<i>11 466</i>	<i>32 270,1</i>

Діагр. 13. Випуск книг і брошур видавничими суб'єктами з державною та іншими формами власності у 2001—2011 роках (кількість видань, друк. од.)

Діагр. 14. Випуск книг і брошур видавничими суб'єктами з державною та іншими формами власності у 2001—2011 роках (тираж, тис. пр.)

У 2011 році випущено 937 друк. од. тиражем 2618,6 тис. пр. книжкових образотворчих видань (табл. 11), що у процентному відношенні до загальної кількості назв образотворчих видань становить 91,9% і 91,4% загального тиражу. Видавництвами і видавничими організаціями з державною формою власності випущено 33 друк. од. загальним тиражем 15,5 тис. пр., що у процентному відношенні до загальної кількості назв становить 3,5% і 0,6% загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв зменшилась на 15 друк. од., або на 31,2%, тиражі — на 36,9 тис. пр., або на 70,4%, у тому числі видавництвами у сфері управління Держкомтелерадіо України — 10 друк. од. (1,1%) тиражем 5,4 тис. пр. (0,2%), у порівнянні з 2010 роком кількість назв зменшилась на 3 друк. од., або на 23,1%, тиражі — на 5,7 тис. пр., або на 51,4%. Видавництва і видавничі організації з іншими формами власності випустили 904 друк. од. (96,5%) тиражем 2603,1 тис. пр. (99,4%), у порівнянні з

2010 роком кількість назв збільшилась на 139 друк. од. (18,2%), тиражі — на 124,2 тис. пр. (5%).

Нотних видань видавництвами і видавничими організаціями з державною формою власності (табл. 12) випущено 66 друк. од. загальним тиражем 25,1 тис. пр., що становить 24,2% загальної кількості і 28,9% загального тиражу, порівняно з 2010 роком кількість назв зросла на 25 друк. од., або на 61%, тиражі — на 11,4 тис. пр., або на 83,2%, у тому числі видавництвами у сфері управління Держкомтелерадіо України — 17 друк. од. (6,2%) тиражем 14,2 тис. пр. (16,4%), у порівнянні з 2010 роком кількість назв збільшилась на 7 друк. од., тиражі — на 10,9 тис. пр. Видавництвами і видавничими організаціями з іншими формами власності випущено 75,8% загальної кількості назв і 71,1% загального тиражу (207 друк. од. і 61,7 тис. пр.), у порівнянні з 2010 роком кількість назв збільшилась на 56 друк. од. (37,1%), тиражі зменшились на 24,7 тис. пр. (28,6%).

Таблиця 11

Випуск книжкових образотворчих видань видавництвами та видавничими організаціями

Видавництва та видавничі організації	2010		2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	813	2531,3	937	2618,6
<i>1. Видавництва з державною формою власності, у т. ч.:</i>	<i>14</i>	<i>21,1</i>	<i>12</i>	<i>6,0</i>
Сфера управління Держкомтелерадіо України, у т. ч.:	13	11,1	10	5,4
Вища школа	1	1,0	—	—
Дніпро	1	2,0	—	—
Донбас	1	0,1	—	—
Каменяр	3	2,5	—	—
Карпати	1	1,0	1	0,5
Маяк	—	—	1	0,8
Мистецтво	6	4,5	7	4,0
Урожай	—	—	1	0,1
Сфера управління інших державних установ	1	10,0	2	0,6
<i>2. Видавництва з іншими формами власності</i>	<i>151</i>	<i>481,6</i>	<i>187</i>	<i>285,7</i>
<i>3. Видавничі організації з державною формою власності</i>	<i>34</i>	<i>31,3</i>	<i>21</i>	<i>9,5</i>
<i>4. Видавничі організації з іншими формами власності</i>	<i>614</i>	<i>1 997,3</i>	<i>717</i>	<i>2317,4</i>

Випуск нотних видань видавництвами та видавничими організаціями

Видавництва та видавничі організації	2010		2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	192	100,1	273	86,8
<i>1. Видавництва з державною формою власності, у т. ч.:</i>	<i>14</i>	<i>4,8</i>	<i>30</i>	<i>16,9</i>
Сфера управління Держкомтелерадіо України, у т. ч.:	10	3,3	17	14,2
Веселка	—	—	1	3,0
Донбас	1	0,1	—	—
Каменярь	1	0,3	1	0,2
Карпати	2	0,8	1	0,3
Музична Україна	5	2,0	14	10,7
Таврія	1	0,1	—	—
Сфера управління інших державних установ	4	1,5	13	2,7
<i>2. Видавництва з іншими формами власності</i>	<i>80</i>	<i>46,6</i>	<i>86</i>	<i>12,2</i>
<i>3. Видавничі організації з державною формою власності</i>	<i>27</i>	<i>8,9</i>	<i>36</i>	<i>8,2</i>
<i>4. Видавничі організації з іншими формами власності</i>	<i>71</i>	<i>39,8</i>	<i>121</i>	<i>49,5</i>

Видавництвами і видавничими організаціями з державною формою власності (табл. 13). випущено 180 друк. од. картографічних видань тиражем 874,5 тис. пр., у порівнянні з 2010 роком менше на 34 друк. од., або на 15,9%, за назвами і на 250,4 тис. пр., або на 22,3%, за тиражами. У процентному відношенні до загальної кількості назв становить 81,8% і 80% загального тиражу. Видавництва і видавничі організації з іншими формами власності випустили 18,2% загальної кількості назв і 20% загального тиражу, у порівнянні з 2010 роком кількість назв зменшилась на 37 друк. од. (48,1%), тиражі — на 146,4 тис. пр. (40,1%).

У Книжкову палату України у 2011 році обов'язкові примірники видань надіслали 1576 видавничих суб'єктів (у 2010 — 1691). 485 з них випускають 10 і більше назв книг та брошур. Найбільша кількість видавництв та видавничих організацій знаходиться у м. Києві (639) та м. Харкові (163). У табл. 14 показано десять видавництв та видавничих організацій, які надрукували найбільшу кількість книг і брошур у 2011 році як за назвами, так і за тиражами. Лідерами в Україні за кількістю випущених книг і брошур є харків-

ське видавництво "Книжковий клуб "Клуб сімейного дозвілля" (652 друк. од. тиражем 11 800,5 тис. пр.), тернопільське видавництво "Навчальна книга — Богдан" (526 друк. од. тиражем 579,2 тис. пр.) та харківське ТОВ "Видавництво "Фоліо" (363 друк. од. тиражем 756,6 тис. пр.).

Шкільних підручників у 2011 році випущено 1757 друк. од. тиражем 13 579,1 тис. пр., що становить 22% загальної кількості назв і 68,7% загального тиражу навчальних і методичних видань (7998 друк. од. тиражем 19 764,9 тис. пр.). У порівнянні з 2010 роком кількість назв збільшилась на 326 друк. од. (22,8%), тиражі — на 1021,5 тис. пр. (8,1%). Порівнюючи книговидання шкільних підручників за мовами (табл. 15), бачимо, що вони друкувалися 13 мовами народів світу, серед них: українською — 1170 друк. од., або 66,6% загальної кількості назв цього асортименту видавничої продукції, тиражем 10 404,9 тис. пр., або 76,6% загального його тиражу, російською — 302 друк. од., або 17,2% загальної кількості назв підручників, тиражем 1809,8 тис. пр., що становить 13,3% тиражу всіх підручників, іншими мовами надруковано 285 друк. од. (16,2%) тиражем 1364,4 тис. пр. (10%).

Таблиця 13

Випуск картографічних видань видавництвами та видавничими організаціями

Видавництва та видавничі організації	2010		2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	291	1 490,0	220	1 093,2
<i>1. Видавництва з державною формою власності</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
<i>2. Видавництва з іншими формами власності</i>	<i>3</i>	<i>3,0</i>	<i>6</i>	<i>5,0</i>
<i>3. Видавничі організації з державною формою власності</i>	<i>214</i>	<i>1124,9</i>	<i>180</i>	<i>874,5</i>
<i>4. Видавничі організації з іншими формами власності</i>	<i>74</i>	<i>362,1</i>	<i>34</i>	<i>213,7</i>

Таблиця 14

Видавництва, які випустили найбільшу кількість книг і брошур

Видавничі суб'єкти	2010		Видавничі суб'єкти	2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.		Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Х. : Книжковий клуб "Клуб сімейного дозвілля"	587	9 270,0	Х. : Книжковий клуб "Клуб сімейного дозвілля"	652	11 800,5
Х. : ТОВ "ВГ "Основа"	392	777,4	Тернопіль : ТОВ "Видавництво "Навчальна книга — Богдан"	526	579,2
Тернопіль : ТОВ "Видавництво "Навчальна книга — Богдан"	324	277,4	Х. : ТОВ "Видавництво "Фоліо"	363	756,6
Донецьк : ТОВ "БАО"	210	932,0	Х. : ТОВ "Видавнича група "Основа"	322	78,4
К. : ТОВ "Видавництво "Генеца"	190	3 829,0	Донецьк : ТОВ "БАО"	260	898,5
Тернопіль : Редакція газети "Підручники і посібники"	175	421,7	К. : ТОВ "Видавництво "Генеца"	258	3 875,9
Х. : ТОВ "Видавництво "Ранок"	154	839,0	Тернопіль : Редакція газети "Підручники і посібники"	175	474,8
К. : ТОВ "Видавництво "Шкільний світ"	128	242,7	К. : ПП "Видавництво "Махаон-Україна"	167	443,0
К. : ТОВ "Видавництво "Знання"	116	106,0	Одеса : Видавництво "Астропринт"	214	68,6
Х. : ТОВ "Веста"	106	1 047,0	Суми : ТОВ Науково-виробниче підприємство "Росток А.В.Т."	152	121,0

Випуск шкільних підручників мовами народів світу

Мова видання	2010		2011	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	1 431	12 557,6	1 757	13 579,1
Українська	967	9 627,3	1 170	10 404,9
Російська	281	2 172,3	302	1 809,8
Англійська	81	383,8	90	815,4
Гагаузька	—	—	1	1,0
Грецька	—	—	1	1,0
Іспанська	1	1,0	9	12,8
Кримськотатарська	13	18,6	23	14,4
Молдавська	1	4,3	3	1,6
Німецька	11	57,0	52	169,0
Польська	7	1,4	13	1,8
Румунська	10	34,2	10	26,5
Угорська	11	19,2	17	22,0
Французька	10	57,0	21	117,5
Видання українською та російською мовами	1	0,1	—	—
Видання декількома мовами народів України	—	—	8	12,3
Видання декількома мовами народів світу	37	181,4	35	156,1
Словники мовами народів світу	—	—	2	13,0

У 2011 році більшість регіонів наростили темпи книгодрукування за назвами та тиражами (табл. 16): у Дніпропетровській області кількість виданих книг і брошур зросла на 71 друк. од., або на 9,7%, тиражі — на 158,4 тис. пр., або на 36,7%, у Житомирській — на 10 друк. од. (4,7%), тиражі зросли на 5,8 тис. пр. (5,4%), у Закарпатській — відповідно на 98 друк. од. (50,3%) та на 19,6 тис. пр. (20,1%), у Запорізькій — на 71 друк. од. (20,3%), тиражі збільшилися на 250,5 тис. пр. (120,7%), у Кіровоградській — на 33 друк. од. (24,8%) та на 47,3 тис. пр. (99,6%), у Миколаївській — на 52 друк. од. (30,8%) та на 16,5 тис. пр. (30,1%). Незначне нарощення випуску друкованої продукції спостерігається в Херсонській області — на 10 друк. од. (8%) та на 4,7 тис. пр. (11,4%). Серед лідерів вітчизняного книгодрукування за назвами, як і раніше, Київ (7185 друк. од.), а за тиражами,

попри зменшення випуску книжкової продукції, залишається Харків (18 424,8 тис. пр.). У загальному випуску книг і брошур ці два міста надрукували майже половину книг і брошур (48,9% за назвами та 78,8% за тиражами). Здали свої позиції Вінницька область (за назвами — на 69 друк. од., за тиражами — на 112,6 тис. пр.), Волинська (на 26 друк. од. та 458,7 тис. пр.), Донецька (на 116 друк. од. та 959,5 тис. пр.), Київська (на 59 друк. од. та 35,1 тис. пр.), Харківська (на 544 друк. од. та 518,0 тис. пр.), м. Севастополь (за назвами — на 55 друк. од., за тиражами — на 13,7 тис. пр.). В Автономній Республіці Крим зріс випуск видань за назвами на 98 друк. од., а от за тиражами зменшився на 81,7 тис. пр.

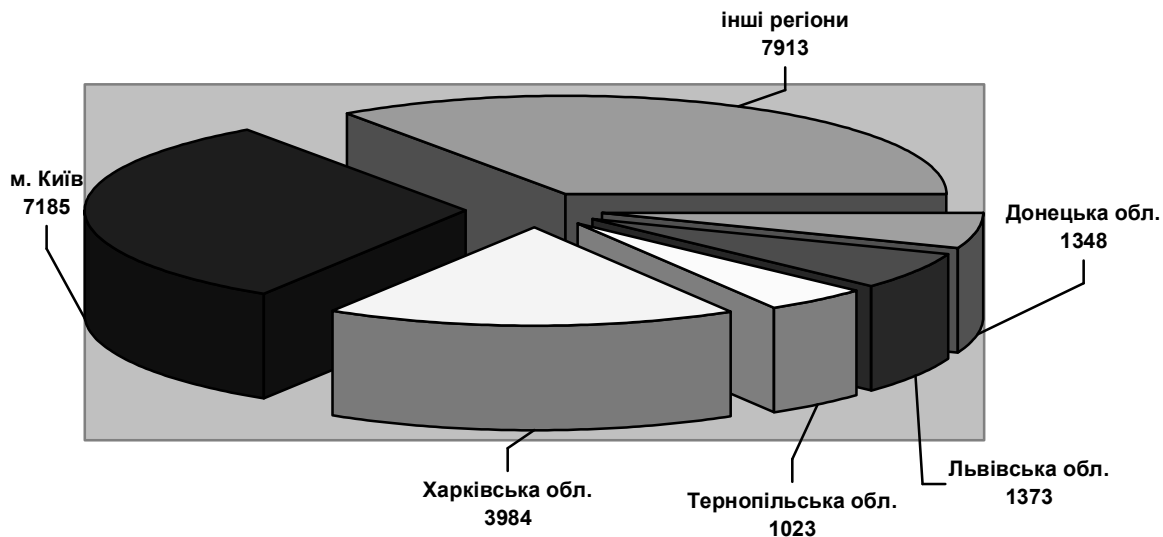
На діагр. 15, 16 наочно представлено кількість книг і брошур за територіальною ознакою.

Таблиця 16

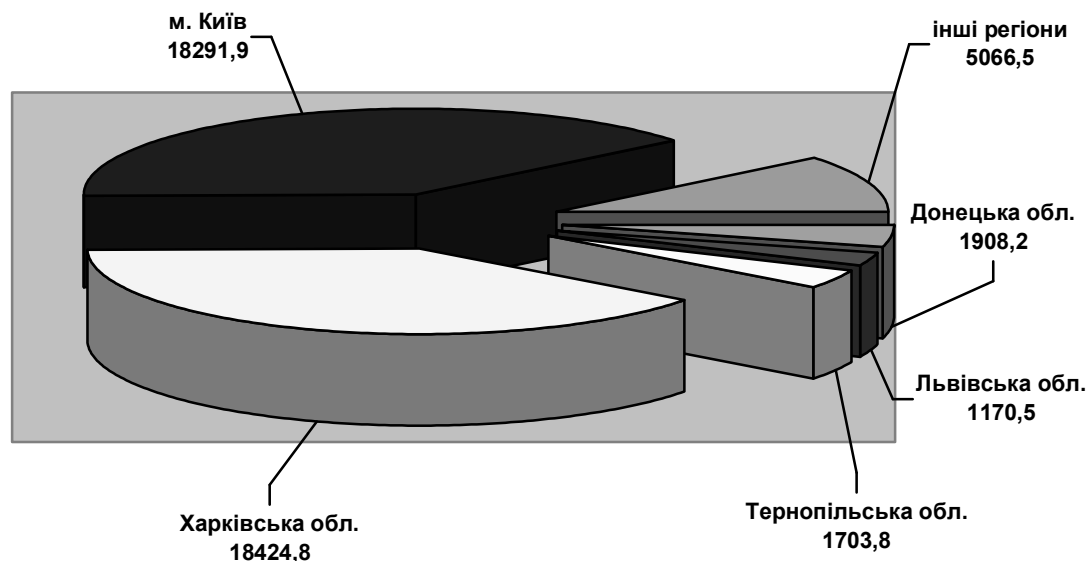
Випуск в Україні книг і брошур за територіальною ознакою

Випуск видання (республіка, область, місто)	2010		2011			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Чисельність населення	Кількість книг і брошур на одного жителя в регіоні, пр.
Усього:	22 557	45 058,3	22 826	46 565,7	45 633,6	1,02
Автономна Республіка Крим	463	405,6	561	323,9	1 963,0	0,16
Вінницька	459	259,4	390	146,8	1 634,2	0,08
Волинська	334	641,6	308	182,9	1 038,6	0,17
Дніпропетровська	733	431,4	804	589,8	3 320,3	0,17
Донецька	1 464	2 867,7	1 348	1 908,2	4 403,2	0,43
Житомирська	212	107,6	222	113,4	1 273,2	0,08
Закарпатська	195	97,7	293	117,3	1 250,7	0,09
Запорізька	350	207,6	421	458,1	1 791,7	0,25
Івано-Франківська	203	113,1	264	97,2	1 380,1	0,07
Київська	170	113,9	111	78,8	1 719,5	0,04
Кіровоградська	133	47,5	166	94,8	1 002,4	0,09
Луганська	466	207,5	494	169,6	2 272,7	0,07
Львівська	1 424	960,3	1 373	1 170,5	2 540,9	0,46
Миколаївська	169	54,9	221	71,4	1 178,2	0,06
Одеська	762	373,0	828	339,7	2 388,3	0,14
Полтавська	278	113,4	297	1116,0	1 477,2	0,75
Рівненська	274	89,6	254	109,8	1 154,3	0,09
Сумська	403	191,7	461	246,7	1 152,3	0,21
Тернопільська	822	1 127,7	1 023	1 703,8	1 080,4	1,57
Харківська	4 528	18 942,8	3 984	18 424,8	2 742,2	6,71
Херсонська	125	41,1	135	45,8	1 083,4	0,04

Хмельницька	357	190,1	363	185,3	1 320,2	0,14
Черкаська	408	285,5	442	197,9	1 277,3	0,15
Чернівецька	459	328,1	501	215,5	905,3	0,23
Чернігівська	238	85,3	293	138,7	1 088,5	0,12
м. Київ	6 989	16 733,4	7 185	18 291,9	2 814,3	6,49
м. Севастополь	139	40,8	84	27,1	381,2	0,07

Діагр. 15. Випуск книг і брошур за територіальною ознакою у 2011 році (кількість назв, друк. од.)

Діагр. 16. Випуск книг і брошур за територіальною ознакою у 2011 році (тираж, тис. пр.)

Книги-лідери, які надійшли у Книжкову палату в 2011 році:

1. *Зізнання і визначення*. Віктор Самородов: [зб. ст. колег, друзів про вченого-ботаніка / уклад.: О. М. Байрак, Г. П. Грибан; ред.: Г. П. Грибан, С. О. Пасішний]. — Полтава: Дивосвіт, 2011. — 1 000 000 пр.

2. *Збірник диктантів для державної підсумкової атестації з української мови: 9-й кл.* / уклад.: Л. І. Мацько [та ін.]. — К.: Центр навч.-метод. л-ри, 2011. — 300 023 пр.

3. *Українська література: підруч. для 11-го кл. загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту, академ. рівень* / Г. Семенюк, М. Ткачук, О. Слоновьська [та ін.]; за заг. ред. Г. Ф. Семенюка. — К.: Освіта, 2011. — 220 135 пр.

4. *Щупак І. Я.* Всесвітня історія. Новітній період (1900—1929): підруч. для 10-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / І. Я. Щупак, Л. В. Морозова. — Запоріжжя: Прем'єр, 2010. — 205 000 пр.

5. *Костильов О. В.* Збірник завдань для державної підсумкової атестації з біології: 9-й кл. / А. В. Костильов, О. А. Андерсон, В. М. Закревська. — К.: Центр навч.-метод. л-ри, 2011. — 200 023 пр.

6. *Збірник завдань для державної підсумкової атестації з географії: 9-й кл.* / Р. В. Гладковський, А. І. Довгань, Л. Б. Паламарчук, В. В. Совенко. — К.: Центр навч.-метод. л-ри, 2011. — 200 023 пр.

7. Онопрієнко О. В. Збірник завдань для державної підсумкової атестації з математики : для загальноосвіт. навч. закл. з укр. мовою навчання : 4-й кл. / [О. В. Онопрієнко, Н. Є. Пархоменко, Н. П. Листопад]. — К. : Центр навч.-метод. л-ри, 2011. — 200 023 пр.

8. Царик Л. П. Екологія : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. : академ. рівень, профіл. рівень : 11-й [кл.] / Л. П. Царик, П. Л. Царик, І. М. Вітенко. — К. : Генеза, 2011. — 158 141 пр.

9. Збірник завдань для державної підсумкової атестації з англійської мови : 9-й кл. / [уклад.: Коваленко О. Я. та ін.]. — К. : Центр навч.-метод. л-ри, 2011. — 150 023 пр.

10. Збірник завдань для державної підсумкової атестації з англійської мови : 9-й кл. / [уклад.: Коваленко О. Я. та ін.]. — К. : Центр навч.-метод. л-ри, 2011. — 150 023 пр.

Список використаної літератури

1. Афонін О. В. Українська книга 2011: рух по сходинках вниз / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. — 2012. — № 3. — С. 6—8.
2. Буряк С. В. Поточна статистика книжкової продукції в 2011 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. — 2011. — № 12. — С. 7—12.
3. Випуск неперіодичних видань в Україні у 2011 році згідно статистичного звіту ДНУ "Книжкова палата України імені Івана Федорова". — Режим доступу: <http://comin.kmu.ga.ua>. — Назва з екрана.

4. Друк України (2010) : ст. зб. / уклад. С. Буряк. — К. : Кн. палата України. — 125 с.

5. Про підсумки роботи Державного комітету телебачення і радіомовлення України у 2011 році. — Режим доступу: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=90013&cat_id=74142. — Назва з екрана.

6. Сенченко М. І. Книжкова палата України імені Івана Федорова — підсумки і перспективи / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. — 2011. — № 12. — С. 3—6.

Проанализировано состояние украинского книгоиздания за 2011 год согласно ассортименту издательской продукции, ее языкового и территориального аспектов. Приведены статистические данные по выпуску книг и брошюр ведущих отечественных издательств разной формы собственности, в том числе сферы управления Госкомтелерадио Украины.

State of Ukrainian bookpublishing in 2011 is analyzed according to assortment of publish products, lingual and territorial actives. Production statistics of books manufactured by largest national publish houses with different types of property form (including administration sphere of the State Committee in Television and Radio-broadcasting) are illustrated.

Надійшла в редакцію 21 травня 2012 року